

Op maat van het gras

Filip Speeckaert: 'Niet koste wat het kost uitbreiden'

Het graslandbeheer is duidelijk het stokpaardje bij Filip Speeckaert uit Sint-Martens-Lennik. De bemesting met een eigen samengesteld mengsel van enkelvoudige kunstmeststoffen gebeurt volledig op basis van de driejaarlijkse grondanalyse.

Het lijkt bijna op een gazon. Zo kort en blinkend staat het gras in de glooiende weiden rondom de boerderij van Filip Speeckaert (40), zijn vrouw Vera Heremans (38) en de kinderen Laura, Tessa, Stef en Ben in Sint-Martens Lennik. De voorjaarswind krijgt amper vat op de korte grassprietten. 'Ik heb alles nog gemaaid de laatste week van oktober', knikt Filip goedkeurend richting het omliggende groen. De veehouder kijkt al uit naar het nieuwe grasseizoen. 'Vandaag nog rijdt de loonwerker dierlijke mest uit.' Het teeltplan bij de familie Speeckaert is gemengd. Naast 10 tot 12 hectare mais en

11 hectare gras verbouwt Filip elk jaar nog 12 hectare tarwe, 3 hectare wintergerst en 1,5 hectare suikerbieten. Het areaal suikerbieten groeit komend seizoen naar 3,5 hectare. Door de groei naar ongeveer 50 melkkoeien en 400.000 kg melk verving de melkveehouder drie hectare aardappelen door gras-klaver. 'Door groei van het melkquotum had ik meer gras nodig. En met de premie voor eiwitgewassen erbovenop was dit de beste overweging.'

Kunstmest zelf mengen

Het streven naar hogere grasopbrengsten

bracht Filip Speeckaert zeven jaar geleden tot toepassing van de graslandkalender met medewerking van het Landbouwcentrum voor Voedergewassen. 'Vandaar ook de keuze voor een omweidingssysteem met beperkte beweiding op tien percelen van telkens 0,8 hectare', zegt Filip over de laatste graslandkalender. Het voorbije grasjaar is geen typisch voorbeeld. Normaal past na twee graasperiodes telkens een maaibeurt. 'In plaats van drie keer maaien tussen alle graasbeurten door kwam ik met de droge zomer slechts half zo ver.'

Na elke graasbeurt past Speeckaert een kleine stikstofgift van gemiddeld 40 kg N toe, met een laatste kleine kunstmestgift van 25 kg in september om roest te voorkomen. 'Enkel in het voorjaar komt één keer 25 kubieke meter dierlijke mest op de weide. Daarna gebruik ik kunstmest om de smakelijkheid van het gras te bewaren.' Maar ook toepassing van kunstmest gebeurt niet blindelings. 'Elke drie

jaar laat ik de grond van de beweidingpercelen analyseren. Op basis van de grondontleding bereken ik naargelang het perceel de samenstelling van de kunstmest. Ik koop dus alleen enkelvoudige meststoffen. Elk mengsel is gemaakt op maat van het gras.'

Het graslandbeheer groeide in de afgelopen zeven jaar uit tot een van de stokpaardjes op het bedrijf. De verhoogde arbeidsintensiteit schrikt de veehouder niet af. 'Ik moet er nu wel dagelijks mee bezig zijn, maar juist daardoor haal ik het maximale uit mijn grasland.' Over het systeem van siëstabeweiding is hij dezelfde mening toegedaan. De koeien gaan daarbij vier tot vijf uur in de voormiddag en vier tot vijf uur in de late avond naar buiten. 'In de winter ga ik laat op de avond evengoed nog een keer de stal in. Dat is ongeveer hetzelfde werk als de koeien ophalen uit de wei in de zomer.'

Grond van belang

De inplanting van het grasland op het beschikbare areaal varieert op dit gemengde bedrijf nauwelijks in de loop van de tijd. 'Voor het gemak en de efficiëntie is het logisch dat de omringende grond voor begrazing dient', legt Speeckaert snel uit. Er is nog een tweede reden, verwijst de melkveehouder naar het reliëf van de lager gelegen grond. 'De lagere weiden passen niet voor akkerbouwteelten. Door de glooiingen gaat het om erosiegevoelig gebied, wat extra beperkingen voor het scheuren van het grasland meebrengt.' Toch vernieuwt Filip Speeckaert deze hellende graspercelen regelmatig. 'Maar dat doe ik dan bijvoorbeeld strooks- of perceelsgewijs en alleen met een oppervlakkige grondbewerking.'

Ook de nieuwe mestwet MAP III komt ter sprake. Zo dubt de melkveehouder nog over de eerste dierlijke en kunstmestgift. 'Het is moeilijk om als boer al rekening te houden met de nieuwe mestwetgeving terwijl een groot deel nog niet definitief op papier staat', refereert Speeckaert aan de nog niet Europees erkende derogatieregeling. Voorlopig heb ik voldoende plaatsingsruimte op eigen grond.' Toch sluit hij uitbreiding in grond niet uit. 'Grond wordt belangrijker, zeker voor de mestafzet. Ik wil niet koste wat het kost uitbreiden, maar als de kans zich voordoet, neem ik het zeker in overweging.'

Annelies Debergh

Vlaams landbouwlandschap erg divers

Nog één op de vijf bedrijven in Vlaanderen is van het gemengde type en combineert verschillende takken. De rest van de land- en tuinbouwbedrijven is gespecialiseerd in een bepaalde productierichting. Rundveehouderij is veruit de belangrijkste specialisatie met een totaal van 32 procent, volgens cijfers uit het Vlaams Landbouwrapport 2005. Daarvan legt ongeveer 14 procent zich toe op de productie van melk. Evenveel bedrijven richten zich puur op rundvleesproductie en de rest bestaat uit gemengde rundveebedrijven.

In Wallonië lag in 2005 de verhouding op 14 procent melkveebedrijven, 24 procent vleesveebedrijven en 13 procent gemengde rundveebedrijven.

Figuur 1 – Procentuele Indeling van de Vlaamse bedrijven volgens de productierichting in 2004

